

HLIÐSKJÁL F

Nummer 1

2002

Árgang 10

Sällskapet Vikingatida Skepp

Sällskapet Styrelse, Revisorer, Gällande fr. 99022? Vikingatida SkeppValberedning

Ordförande Johannes Jägrud
Ledamot, Kassör Alexandra Westborg

Ledamot Niklas Kuuse
Johan Helgesson
Jörgen Johansson

Hasse Stålbbrand

Suppleant Linnea Johansson
Hasse Lann

Revisor Carina Kvick
Mikael Kjellman

Revisorsuppleant Orvar Magnander
Sara Sahlin

Tänk på att även styrelsemedlemmar vill ha ett privatliv. Ring inte för sent, och räds inte eventuella telefonsvarare. Ofta kanske det är lättast att nå oss på arbetet.

OMSLAGSBILDEN:

Skarven, Starken och Vidfamne väntar på vind en tidig morgon vid Hornbore by.
Foto: Ann Franzén

HLIDSKJALF utgives av Sällskapet Vikingatida Skepp
Box 11488, 404 30 Göteborg.

Telefon till Naustet på Tingstad är 031 - 52 27 11.

Besöksadress: Exportgatan 5 (bakom Beijers Byggmateriel).

Hlidskjalf utkommer med cirka 4 nummer per år.

Redaktörer: Jörgen Johansson

Skriftsmed: Ann Franzén och Ewa Ljung

Ansvarig utgivare: Jörgen Johansson

Medlemsavgiften för vuxen (~~200~~ kr) och junior 17 år (70 kr)

betalas in på postgiro: 68 03 83 - 7

Aktuella meddelanden kan snabbt läggas ut på Internet via Kenneth Eriksson:

E-mail kenneth.eriksson@visalarna.pp.se

Hemsida: <http://hem.passagen.se/keer0805/svs.htm>

- Mobil till VIDFAMNE 070-555 68 95 - Mobil till STARKODDER 070-555 68 96

go.to/vidfamne
tryck Enter
www.vikingship².net/svs/susS.html

Kalendarium våren 2002.

Lördag 9/2 Arbetsdag Naustet
Lördag 23/2 Arbetsdag Naustet
Lördag 9/3 Arbetsdag Naustet
Lördag 23/3 Arbetsdag Naustet
Lördag 6/4 Arbetsdag Naustet

Ansvarig: Carina
Ansvarig: Alexandra
Ansvarig: Johannes
Ansvarig: Hasse
Ansvarig: Jörgen

Lördag 20/4 SJÖSÄTTNING

Ansvarig: Johannes

Lördag 27/4 EVAKUERING Naustet

Från 20/2 är det även arbetskvällar varje onsdag.

4 -7 maj Vidfamne i Ale.

Mycket behöver göras – både med båtarna och med flyttförberedelser, så DU behövs!

Känn dig välkommen i gänget – DU kan väl inte tänka dig en vår utan att du doftar tjära?

Små runor

Anders Högmer (eller Wahlqvist som han numera heter) har dragit sig tillbaka från skriftsmedjan p.g.a. en sviktande hälsa. Tack, Anders, för alla Hlidskjalfar du totat ihop! Ann Franzén har lovat axla manteln, och jag önskar henne all lycka till.

Det har sviktat med utgivningen av Hlidskjalf. Det beror till dels på hälso-
problem, men även på bristande inflöde av bidrag. Hlidskjalf är medlemmar-
nas tidskrift, dit ni kan sända relevant material av nästan vilket slag som
helst. Förra sommarens alla seglingar genererade bara två berättelser,
Pernillas och Anns i detta nummer. Var är intrycken från seglingen ombord
på Gaia? Från drömbesöket på Færder? Varför skrev ingen om hur det kändes
när Vidfamnes segel slets itu, eller när han skeppade en sjö över stäven?
Var alla kameror trasiga? Hemsidan i all ära, den lämpar sig utmärkt för
snabb information, men utan näring sinar Hlidskjalf.

Jörgen Johansson

Rapport från Naustkommittén

Det går trögt. Vi har verkligen kämpat, och kastats mellan hopp och förtvivlan. I somras var styrelsen ute på visitation av ett antal platser som skulle kunna ha varit mer eller mindre lämpliga för oss (Nordre Älv i Kungälv under motorvägsbron, och i Eriksdal mittemot fästningen, Jordfallets gamla färjeläge, Nyebro gamla färjeläge, bakom OBS, två strandplättar i Tingstad, en strand i Agnesberg) En del ratades av oss, resten var av olika orsaker inte möjliga att få, enligt Fastighetskontoret. Ett drömläge gick oss förbi näsan; Sverres bassäng nedanför Angeredsbron. Sverre sålde marken alldeles innan vi frågade dem. Marken skall exploateras.

Så har Fastighetskontoret själva föreslagit ett antal platser (Tingstads-tunneln, Fiskebäcks hamn, Eskils kanal), men senare tagit tillbaka dessa erbjudanden. Samtliga möjligheter på Öckeröarna har kollats. De är antingen omöjliga att få, eller på tok för dyra. Vi har hela tiden blivit hänvisade till att hyra in oss i Björlanda Kile, något vi har motsträvat. Fastighetskontoret letar vidare. Så har vi några platser till, men de verkar osannolika.

Som bjärt kontrast till klimatet i Göteborg framstår Ale Kommun, som uttryckligen har sagt att de gärna vill ha våra skepp i kommunen. Vi diskuterar för närvarande (jan02) med dem om platser, priser, motprestationer, etc.

Oavsett var vi får lov att bygga vårt nya naust någonstans vill jag be alla som kan, att hjälpa till med både flyttning och uppbyggnad av det nya. Det är viktigt för oss att vi kan ta upp skeppen nästa höst och ställa dom i hus - någonstans.

Jörgen Johansson

Rutt

Efter att ha pratat om att segla med Vidfamne till Shetland i flera år så ser det nu ut som det blir av. Den 20/6 kastar Vidfamne loss och sätter kurs mot Kristiansand, Norge.

Skeppet seglas sedan utanför Norges kust upp till Utsira där vi girar babord, mot Lerwick. Seglingen till Lerwick är cirka 430Nm. De förhållande vindarna är mellan syd och nord, ostliga vindar förekommer relativt sällan. Medelvindstyrkan är 4 Beufort (5-8m/s).

Sammantaget så gör distansen, väder och vind att det troligen kommer att ta sin tid att ta sig till målet i Lerwick. Där kommer delar av besättningen att bytas ut. Ersättarna kommer preliminärt att vara på plats den 5/7 och vänta (?) på att skeppet skall anlända.

Efter några dagars vila så stävar Vidfamne hemåt igen. Hemseglingen bör gå lättare pga. de förväntat mer akterliga vindarna. Eventuellt så stoppar vi till i Kristiansand där det mellan 18- 21/7 pågår en större träbåtsträff.

Skulle vi komma tidigt så är det veckan innan Vikingamarknad på samma plats. Beräknad hemkomst till Hönö senast den 25/7.

Navigation

Seglingen till och från Shetland kommer att ske på Vikingatida vis, med solkompass. Farten uppskattas med ögat eller så används en enkel "släplogg" med knopar. Endast Hövedsmannen kommer att ha tillgång till GPS-data. Speciellt framtagna sjökort kommer att användas så att det inte går att navigera efter oljeplattformar eller liknande.

Klockor kommer att vara tillåtna. Detta för att vaktsystemet skall fungera bättre.

Säkerhet och teknik

Under resan över Nordsjön kommer vi att ha en följbåt. Vårt segel kommer att lämnas in hos Harald Karlsson för en grundlig översyn. Ett nödsegel kommer att införskaffas. Allt tågvirke ses över och byts ut vid behov. Ny grövre mast kommer att tillverkas. Livflotte, brandsläckare, nödraketer mm. kontrolleras så att de är i bästa skick. Livselar till hela besättningen samt livlinor på fördäck mm. Vårt provisoriska däckshus kommer att användas.

Ekonomi

Projektet skall vara självförsörjande när det gäller pengar och kommer således inte att belasta föreningens ekonomi. Vi arbetar med att få in pengar genom fondansökningar, EU-bidrag, sponsorer, donationer samt genom uppdrag.

Projektgruppen

En projektgrupp är bildad. Projektledare är Stefan Olausson. Övriga medlemmar är de som skall segla med till Shetland och/eller som är i övrigt intresserade av seglingen.

Göteborg 2002-01-07 Stefan Olausson

Solig sommarsegling med Vidfamne

Klockan 8.00 lördagen den 21:a juli tog jag färjan till Lysekil och sedan buss till Hallinden och därefter till Gläborg Terminal, som är en busshållplats bredvid vägen mitt ute i ingenstans. Där fick jag till slut kliva på Hamburgsundsbussen efter att jag försäkrat busschauffören att jag inte skulle till Göteborg. I Dingle skulle de flesta i besättningen ansluta med Göteborgståget. Tåget kom och Annika och Sara klev av. Tåget åkte och jag undrade var alla andra var. När tåget precis lämnat stationen stannade det och backade sedan tillbaka. Ut kom övriga besättningsmedlemmar, som inte hunnit av pga ivriga påstigande resenärer.

Väl framme i Hamburgsund gick några av oss för att hämta Vidfamne, som blivit lämnad i vikingabyn en vecka tidigare. När vi förtöjt nos brevid nos med Nolhätten hade vi hunnit bli hungriga. Hela besättningen på 12 personer hade hunnit komma. Traditionell pizza och sedan bunkring. Vi tog en liten kvällssegling med kryssning innan vi gick in och förtöjde vid Dannemark. Nästa dag spenderade vi med att försöka kryssa sydvart. Alla utom Johannes såg en havssula. En besvärlig ström gjorde att vi inte skulle hinna förbi Sotenäset i rimlig tid, så jag beslöt att gå in till Hunnebostrand. Campinggästerna fick underhållning i regnet när vi kryssade förbi nära stranden. Vi seglade in i hamnen och rodde allra sista biten. En nyfiken säl följde med oss ända in.

Måndagen bjöd på solsken och underbar segling. Vi knuffade genom Sotenkanalen på förmiddagen och handlade lite nödvändigheter i Kungshamn. Satte segel utanför Kungshamn och fortsatte sydvart. Hela eftermiddagen och kvällen ägnade vi oss åt att kryssa genom Gåsörännan. Besättningen hade redan hunnit bli samtrimmad och jag vågade gå närmare land för varje slag. Det var svag vind, liten sjö och jag brände mig på skuldrorna. Precis norr om Gullholmen tog vi ihop, eftersom det inte skulle bära förbi. Vi knuffade in till Kärringön och fick efter lite förhandlande klämma in oss i hamnen.

Ännu en dag med svag motvind och sol. Några av oss såg ett par tumlare och Johannes hittade en flaskpost skriven av ett par tyska pojkar. Vi kom till Kälkerön där jag varit förut med skutorna några gånger. Den planerade platsen var upptagen och vi tyckte det var bäst att ligga på svaj i viken. John snorklade på kvällen med sin undervattenslampan. Några fick turas om att sitta ankarvakt och jag fick rapport på morgonen att ankarlinan nästan varit sträckt. Janne, Lillan, Thomas, Pål och jag plockade massor av blåbär till de utlovade pannkakorna. Det var fortfarande vindstilla när vi skulle ge oss iväg, så vi slösade mer bensin. På andra sidan av Kälkerön såg vi någrabergsklättrande ungtjurar. Söder om Kyrkesund hade den lilla vinden dykt upp och vi satte segel.

Inne i Marstrand tog vi ihop och rodde in bredvid färjan på Koön. Hytten var tvungen att plockas av den här veckan och Hasse kom till Marstrand och tog den till Naustet. En annan hjälpsam medlem, Björn, åkte ut till Hönö och hämtade den andra råstötan och sovsäckstunnan. Tack Björn och Hasse för att ni kom, så att vi slapp att åka hela vägen hem!

Johannes och Susanne mönstrade av och Fredrik (en dagsfärsk medlem) mönstrade på. Vi drog ut oss en bit från kajen med Hondan och satte sedan segel. Kvällsseglingen gick genom Albrechtsunds kanal och där vi råkade ut för fartkontroll. Polisen med radarkameran sa att vi klarade oss från fortkörningsböter. Han förvarnade sina kollegor, som väntade med båt söder om kanalen. Vi fick le och vara vackra. Tyvärr blev det ingen kvällssol på seglet. Övernattning vid Högö.

På torsdagen satte vi segel direkt när vi fått upp ankaret. Segling innanför Instön och kryss ut. Betydligt bättre vind den här dagen än tidigare i veckan. Vi rundade Hätteberget och sjön var svår, och värre för några. Vi gick norrut och fick äntligen medvind. På kvällen gick vi in till Skärhamn och fick ligga utanför en dansk liten skuta vid Atenes plats. Gummibåten hade ledigt hela dagen. Nästa morgon satte vi segel i hamnbassängen och stack utomskärs efter Kyrkesund. Förtöjde vid Flatholmen utanför Lysekil och Lillan gjorde middag, som vi avnjöt vid långbordet Sara fixat.

Sista morgonen hade vi svårt att få upp ankaret. John dök ner och trädde en lina i ankaröglan och vi kunde äntligen avgå. Vårt lilla missöde hade förse-
nat oss så att vi inte hann packa som planerat. Vi tog en sväng in på mina vatten medan Thomas och Fredrik gjorde rent i köket. Janne ville runda Mansholmen, så vi fick en närmare titt på Fiskebäckskil. Vi tog ihop utanför Lysekils hamn och rodde in sista biten. Den påmönstrande besättningen med Carlo fick vänta medan vi packade färdigt. Så var veckan slut och jag mönstrade av tillsammans med några ur min trevliga och duktiga besättning. Tog färjan hem igen över Gullmarsfjorden.

/Pernilla Rutberg

Starkodders resa Fjällbacka – Hönö juli 2001.

Vi träffades veckan innan och gick igenom vad vi hade för förväntningar på resan. Alla ville ha en vecka i strålande sol och lagom nord-västlig vind, framförallt en veckas semester fylld av behag i form av segling, bad och ett dagligt animaliskt näringsintag.

När vår buss släppt av oss i Fjällbacka insåg vi att vi hade glömt att stämma av med Niklas, och ingen kontakt fick vi med mobilerna. Då kom plötsligt Niklas i sin skåpbil och löste alla våra transportproblem. Starkodder låg i hamnen vid Skeppstad några kilometer söderöver. Där ven en hård vind från sydväst som hindrade alla försök att ta sig ut ur hamnen. Niklas och Palle (hans pappa) ställde upp och bogserade, De drog oss i god fart ända till linfärjan i Hamburgsund. Tack Niklas och Palle! Vi rodde oss ned till Hornbore by där vi välkomnades att ligga över natten. Det är alltid lika trevligt att komma dit, och jag tycker att vi ska ta för vana att segla in och besöka dem och ha en stunds trevlig samvaro, så ofta vi kan. För byn är det lite extra att det ligger vikingaskepp i hamnen och för oss är det bara och tacka och ta emot det vänliga bemötandet.

Vidfamne anlände på kvällen och folket ombord var oerhört lättade över att ha kommit loss från Havstenssund. Flera av oss tog också tillfället i akt att ro byns små båtar. Det var kul.

Söndag var slödag, lite småregn och dåligt med vind så vi smög oss ut med åror och startade motorn utom synhåll från byn. Se´n tuffade vi ned till Knivholmen. Det var lite skvalpiggt söder om Dannemark, när motsjö och mötande trafik samverkar

Måndag gick vi för motor genom Sotenkanalen ned till Långö. Det är så trist att använda motorn, men vad gör man. Kan inte tiden upphöra samtidigt som detta goa tillstånd som heter semester inträder? Nu kom finvädret. Mmmmm, var ett uttryck som började användas mer och mer. Det kunde stå för mycket.

Tisdag. Målet att vakna tidigt uppfylldes - men ingen vind. Lugn frukost och under tiden kom vinden och dessutom från rätt håll. Mmmm, glada i hågen rodde vi ut och hissade på. Sträckte utanför Bohus Malmön i svag nordvästlig vind. Vi drog oss mot Brandskär när åskmolnen tornade upp sig, tog ihop och rodde in för att äta lunch. Vi trodde alla att vi seglat länge, men hade bara varit iväg i två timmar. Det gråa dagern gjorde det svårt att bedöma tiden. Efter lunch klarnade det och vi hissade på igen. Mmmmm, vi njöt av motorljud. Inte vårat - utan en fiskebåt med tändkula som hördes vida omkring i den lugna vinden. Målet för dagen var Gullholmen, men vinden dog

sakta ut. Efter att ha seglat om Gratitude (mmmm, det är sant) tog vi ihop och rodde in till Grundsund för snabb bunkring av vatten. Därefter årkraft ut till bassängen mellan Gåsö och Storön, vi låg mot Storön. Fantastiskt vacker ö, men vi hade sökt oss lite för långt in i viken till och med för Starken. Vi stod på botten under natten och hade vissa problem när vi skulle lämna på morgonen.

Onsdag.

Rodd från Storön och snar segelsättning. Svag nordvästlig vind och sakta, sovande glid in mot Gullholmen. Ner genom Gullholmenrännan, siktet inställt på Hermanö huvud. Rätt nära tog vi ihop och jag guidade en roddtur genom smala, men djupa passager mellan skären. Ibland fick inte årorna plats utan skrapade i berget. Vi möttes av en något ovanlig fauna bestående av kor, som vadar genom saltvattnet för att komma ut till sitt bete. Solen hade brutit igenom och det var helt stilla. Mmmmm. Så en stilla rodd ner till Vallerön, som har en fin småarkepelag på nordostsidan, vit snäcksandbotten och smalt och trångt. En härlig syn när John naken vadade ut i vattnet med draggen över axeln (Starkens dragg, alltså). Lägereld och korvgrillning på kvällen. Hög mysfaktor, mmmmm.

Torsdag

Vid morgondoppet gick vi ut och kollade draggen i det kristallklara, strömmande vattnet, hade även lite morgongympa genom att springa mot strömmen. Efter relativt snabb frukost gick vi för motor in till Edshultshall för att lämna av Jenny. Sedan hade vi en riktig njut- och slösegling genom Mollösund och Kyrkesund. Vinden bar emot i södra delen och vi tog fram åror och rodde med seglet uppe, vilket som vanligt utlöste käcka tillrop från land. Vinden bar igen efter sundet men var mycket svag. Efter diverse utfodringar var Hasse och Ann otåliga och rodde igen med seglet uppe. Olav med Stefan och Lillan ombord hade sökt natthamn på Bockholmen sydväst Skärhamn. Kul att träffas. En stilla kväll med koselig samvaro och beundrad solnedgång. Mmmmm.

Fredag.

Christopher fick ett myggbett på ögonlocket under natten och hade bara ett öppet öga på morgonen. Men denne lille tappre man sa bara en enda gång – jag har lite ont i ögat.

Motorgång med Olav på släp så de skulle få ett bra utgångsläge på Marstrandsfjorden. Sedan sattes råseglet på Olav. Woow, vad häftigt det såg ut! Han drog iväg som en havets arabhäst i lätt galopp. Sara och John mönstrade av i Marstrand och vi låg och skvalpade i kapitalets kölvatten tills vi bunkrat och kunde dra iväg. Vi drog till Högön strax söder Marstrand. Det blev en helt otrolig eftermiddag med bad och jäsande på klipporna. Någon

drog en liknelse med valrossar – kan det ha varit när vi stönade av ansträngning lade oss på andra sidan? Kvällen gick i samma tecken – färskpotatis, lövbiff med röd- och vitlök och jäsande efter det. Det blev en varm, stilla, underbar högtryckskväll. Solnedgången beundrades från bergets högsta punkt. När Carlstens fästning visade tjugo i tolv gick vi åter till båten. Denna resans sista, ljumma natt ville alla sova ute. Det blev ett underbart minne att ta fram under kulna vinterkvällar.

Lördag

Vinden vrider och hamnar på nordväst. Motor och drakhuvud stuvats och vi sätter segel. Vilken segling det blev, sjölä och vind omkring 8 m/sek. Det fräste om stäven på Starken och emellanåt tittade man akteröver för det lät som om man hade en båt på nära håll – men det var aktersvallet som brusade. Mmmmm. Besättningen agerade levande ballast och Jörgen flinade vid styråran. Synd att vi bara skulle till Hönö.

Sammanfattning: Mmmmm. Förväntningarna infriades. Vi hade verkligen en lugn och avspänd semestervecka. Starkodder är helt suverän på den här typen av segling, det går lätt att finna natthamn, snabbt att ändra beslut – det är bara att ta ihop och ut med årorna. Så ni som inte provat att segla vår "lilla" båt – ge Starken en chans – ni blir inte besvikna!

Ann Franzén.

Ledungshamnar i Ranrike och Elfsyssel

Bengt Holmström har skrivit ett långt brev som ett bidrag i den pågående men för tillfället inaktiva knarreviksinventeringen. Här följer ett utdrag. Det är intressant läsning:

Sammanställningen av Knarrevikar m.fl. ortnamn från början av 1999 har jag nyligen haft stor användning av, när jag försökt strukturera knarrnamnen och även några av snäck- och skepp-namnen mot hur en antagbar tidig ledung i den bohuslänska delen av det gamla Viken kunnat vara fördelad.

Vad gäller örlogen finns det några stora samlingsplatser som avtecknar sig genom Här-namn, men de fredliga handelsplatserna / hamnlägena i en strukturering kan nog ge goda upplysningar.

Min kanske något oväntade inriktning av undersökningen beträffande knarrar beror på, att också knarrar deltagit i det kända slaget vid Hjørungavåg (c 986). Bl.a. har en uppgift i Knut Helles artikel om

Hjörungavåg i festskriften från 1992 ("Kongsmenn og krossmenn") fäst min uppmärksamhet på det, där källan är skalden Tord Kolbeinssons strofer från c. 1015. Stroferna är återgivna av Snorre Sturluson, där det i Karl G. Johanssons översättning (Fabel 1991) står: "Sjökrigaren lät många snäckor, knarrar och långskepp gunga på vågen."

Jag börjar norrifrån i Bohuslän med min fördelning av möjlig ledungshamn för vardera ett skepp (knarr eller snäcka) av de 20 skepp som det gamla Viken kan ha haft:

	Namn	Nr	Härad	Område
1	Knarrås Knarråsskäret Snäckholmen Snäcke Viken	75, 75b 156 79 78	Vätte	Lommeländ, Hälle, Idefjorden
2	Knarrevik Knarrevik	76, 76b 151	Vätte	Skee, Dynekilen
3	Knarren	148	Tanums	Holmar osv Havstenssund. Hyp. vaktposition från ledungshamn i Vorren?
4	Skeppstad	64	Kville	Kville, Edsten, Nu namn på åkrar vid sjön, s 246 OGB XVI Jfr Edstens skeppsredesfjording
5	Snäcke heden	65	Kville	Bottnam Skärholmen, Gräns mell. Kville h:d o Sotenäs h:d inne i Bottnefjorden. Gräns Bottna o Svenneby vid Gerlseborg (Råholmen / Rådholmen tidigare)
6	Knarrevik Knarravik	96, 96b 104	Stångenäs	Brastad, Brofjorden.
7	Snäckebacke- bukten	98	Stångenäs	Knarvik, Hermelins karta 1806. Bro? Brastad, Gullmarsfjorden c. 5 kbl v St Bornö sydspets. Gräns Brastad / Lyse s om bukten
8	Knarrevik	62, 62b 150/51	Tunge	Håby, Färlevsfjorden

Med denna första avdelning är den norra delen (Ranrike) genomgången, innebärande en möjlig ledungsflotta därifrån av 8 knarrar / snäckor. Detta är ett antal som till viss del synes kunna ha ett samband med historiskt kända förhållanden från 1200-talet. Enligt Magnus Lagaböters testamente från 1277 sägs, att avsnittet av Viken från Svinesund till Älven är 16 skeppredor. ("Skipstal og skipreidetal" av Johan Jerstad i /norsk /Historisk Tidskrift 1927 / 29). Alltså antagbart halva antalet för den norra delen.

Antalet av forntidens skeppredor / härader som 16 överensstämmer med vad som ända fram till åren efter andra världskriget sam häradsrätternas avskaffande 1971 varit antalet härader i Bohusdelen av Göteborg och Bohus län, om förhållandena för Orust och Hisingen beaktas.

I den norska artikeln anges Vikens skepptal till 48, varav alltså en tredjedel d.v.s. 16 gäller avsnittet från Svinesund till Älven. Skeppstalet redovisas i en tabell omräknat till 25-sessor 48 stycken, och 20-sessor 60 stycken för hela Viken, d.v.s. 16 resp. 20 stycken för vårt fall, hela nuvarande Bohuslän.

I den genomgångna första avdelningen (Ranrike) har 5 av de 8 häradena tilldelats ledungshamn. Bullarens och Sörbygdens härader ligger inte vid kusten och får förutsättas ha lämnat bidrag till ledungen med annat än skepp. Sotenäs härad har möjligen kunnat ha en särställning, trots åtminstone två skepp-namn. Man lägger i stället särskilt märke till de båda Kungshamnshamnerna och att händelsen med Olav Tryggvasons far inträffade vid Sotenäs. Som framgår av nr 6 och 7 synes det ha funnits 2 möjliga ledungshamnar i Stångenäs härad. Kanske har Sotenäs och Stångenäs härader gemensamt svarat för de beräknade två skeppen i Brastad (knarr resp. snäcka)

Här följer nu de möjliga 12 ledungshamnar i den södra delen (Elfsyssel) som jag beräknat som en restpost av 20 skepp minus Ranrikes 8 skepp:

	Namn	Nr	Härad	Område
9	Knarrevik Knarreviks kile	54, 54b 147	Lane	Bokenäs, Dragsmark v. om kilen
10	Knarnäs	55	Lane	Högås, Åsen, Svälte kile
11	Sneckiuvik	120 118, 119	Orust	Torp *Söbbens kile. Orust nö. Stala, Myckleby del i samma?
12	Skeppstad- bukten	45	Orust	Långelanda L. hals. Orust sö.
13	Knarrevallen Snäckeålet Nötskär	35 39 106 34	Orust	Tegneby Tvet. Strane å. Tegneby Leby. Strane å. Tegneby
14	Knarrekilen Skeppsviken Knarrholmen Knarrudden	48 51 101 50	Tjörn	Valla, Sundsby Valla, Sundsby. samma som nr 48? Hyp. vaktposition från Ledungshamn i Knarrekilen. L. Askerön.
15	Knarrevik	49 49b	Tjörn	Stenkyrka, Gåre, Vetteberget c 2,5 km v om
16	Knarreberget	100 123	Tjörn	Stenkyrka, Toftenäs
17	Snäckevik	31	Inl. Fräkne	Forshälla, Smaekkiu Vik. Hyp vid Amnenäs?
18	Skeppredes- banken	29	Inl Nordre	Jörlanda, Keholmen
19	Knarreviken	102	Inl Södra	Torsby, Tofta, (Lycke Tofta möjligen lid d:o)
20	Knarreviken Knarnäs	103 4, 4b	Inl Torpe Hisingen	Hjärtum, Sollum, Vid Älven med Fråstad i Åsbräcka tvärsöver. Jfr Rudet i Åsbräcka & c. 1027/28 Björlanda, vid bryggan. Hyp. en bas vid Nordre Älvs mynning för ett skepp från det fjärde av Inlands-häraderna, och inga ledningsskepp från Hisingen?

Sammanfattning: Ranrike 8 skepp och Elfsyssel 12 skepp. Summa 20 skepp (20-sessor)

13 av 20 namn har anknytning till Knarr-namn (7 stycken Knarrevik / -kil). 4 namn näck-namn i mitt val samt med ytterligare 2 snäck-namn, där Knarr-namn valts. 3 skepp-namn i mitt val samt 1 där Knarr-namn valts.

Detta är ett försök komma vidare med materialet, och jag har ju inte alls beaktat bussä-namnen, som möjligen också är något senare än den period på 900- och 1000-talen som jag tänkt på. Tacksam för synpunkter!

Hälsningar Bengt Holmström

Styrelsens verksamhetsberättelse för 2001

Vidfamne fick under vintern sin vanliga tillsyn. Starkodder fick förutom tjära och bottenfärg ett bord utbytt. Olav gick under samma period igenom en rejäl upprustning, ny färg, en bit av relingen utbytt och div. små krokar och fästen bortplockade. Dessutom beställdes ett nytt (rå)segel som levererades under våren.

- Efter sjösättningen deltog Vidfamne traditionsenligt under Vikingadagen i Ale kommun och tog emot kommunens fjärdeklassare. Dessutom deltog vi under invigningen av en kulturstig i Älvängen.

Sommarens seglingar startade i Hönö klova för både Starkodder och Vidfamne. Färden gick norrut och i Marstrand mötte vi upp Olav och Gaia. Fortsatt norrut seglade Starkodder, Vidfamne och Gaia någorlunda samlat för att definitivt samlas i Hornbore by i Hamburgssund. Där mötte även Mjösen Lange upp och Hornborarna bjöd upp till fest. Härifrån seglade sedan Vidfamne, Gaia och Mjösen Lange vidare till Stavern i Norge för att delta vid en stor vikingamarknad. Starkodder fortsatte lite längre norrut för att stanna i Fjällbacka, där senare en ny besättning tog över för att segla hem till Hönö. Efter vistelsen i Stavern seglade Vidfamne också hem till Bohuslän. Under denna tur fick Vidfamne en reva i seglet som lyckligtvis besättningen kunde reparera. Det var alltså en segelintensiv sommar för föreningen, alla tre båtarna har utnyttjats och många har varit med och seglat både nya och gamla medlemmar.

Under året har förberedelserna för Vidfamnes färd till Shetland fortsatt och föreningen har beslutat att sommaren 2002 bär det av.

Under året har 6 protokollförda styrelsemöten hållits, årsmötet borträknat. Medlemsantalet var vid årets slut ca 300-350 st.

Styrelsen genom
Johannes Jägrud

Sällskapet Vikingatida Skepp
Box 11488
404 30 GÖTEBORG

Porto
Betalt

B